

CATALUNYA SOCIAL

Any IX. — Núm. 419

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

22 de juny 1929

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11 - BARCELONA

APARTAT 1030
TELÉF. 17605

El Palau de les Missions

En la superba muntanya de Montjuich, aquella que ha passat de la llegenda negra a l'esplendidesa ubèrrima dels jardins babilònics i les gemmes arquitectòniques de tota mena, un reconet ple d'encís, de gràcia idíl·lica i fins un xic ungít de sabor mística de naturalesa, és reservat per al Palau de les Missions. D'arquitectura un xic orientaltzada, amb tres grans portes esbatanades i amb una claraboia plena de llum, cridarà l'atenció de totes les persones de gust depurat. Menys estrident que molts d'altres, menys sumptuós, s'emportarà l'esguard de tot home de sentiments delicats i d'entranya espiritual. I obert darrera el Palau d'Art Modern i del Palau Nacional — el més gran tresor artístic arreglat fins ara a Espanya i potser en el món — vindrà a assenyalar l'esforç de l'Església i de les ànimes selectes per a obrir en milions de germans nostres els ulls de la civilització a la vegada que els ulls de la fe catòlica, summum d'aquesta mateixa civilització.

Tots recordem amb encís aquella Exposició Missional dels jardins del Vaticà. Quin museu preciós per a tot home de cultura! Quina escola més vivent per a l'estudi de races, de civilitzacions, de costums, de llengües, etc., de tot ço que l'antropologia i la sociologia modernes necessiten com a material científic, precisament! Però, sobretot, quin estat de dolçors espirituals per a tot esperit cristià en veure la tasca de tants i tants germans nostres cridats per especial gràcia de Crist a evangelitzar homes primitius, de llengües rudimentàries, de cultura minsa, de civilització incipient! Quin estol de sacrificis, quin conjunt d'esforços, quin vessament de sang de màrtirs en els nostres missioners!

El sol fet de la visita al Museu-Exposició del Vaticà deixava l'ànim enlairat i sublimat per la força sobrenatural de la fe i el sacrifici de milers i milers d'homes que deixen el seu país, que s'exilen de la pàtria, que abandonen llur família, llurs béns, llurs comoditats, llur civilització quasi, per a llençar-se pels camins del màrtiri cruent o incruent!

Doncs bé; aquelles impressions que deixava en l'ànim l'Exposició Vaticana de Missions, amb motiu de l'Any Sant, no seran pas enyorades per tots

els qui visitin l'Exposició del Palau de les Missions de la nostra Exposició Internacional. Gran part d'aquell material serà aquí exposat i fins i tot augmentat amb major nombre d'interessantíssimes aportacions. Totes les Ordes Missioneres s'han apressat a fer que l'Exposició de Barcelona resulti cosa digna, ampla, de gran volada. I els fills de Sant Francesc en totes les seves branques, i els seguidors de Sant Ignasi, i tots els qui per terres estranyes han anat sembrant la llavor de la fe i distribuint la rosada de la civilització cristiana, han aportat l'esforç llur més desinteressat i més generós a aquesta obra tan simpàtica, tan rublerta de consolacions espirituals per a tot esperit cristià.

La diada de Sant Pere i Sant Pau, dels Sants columna de la fe, serà aquest any a Barcelona una diada missional. Un seguici cívico-religiós anirà a inaugurar el bell Palau amb el seu preciosíssim contingut. I més tard, pel setembre, quan la Verge Blanca de la Mercè, la nostra dolcíssima Mare, llençi el seu somriure tardoral i ple d'encís per la ciutat cap i casal de Catalunya, un Congrés Missional s'aplegarà en aquell Palau amb un seguit de discursos, d'oracions, de bells parlaments, de místiques consolacions, suficients per elles mateixes de justificar tota l'obra de l'Exposició i fins de purificar tot l'ambient d'excés d'opulència material de la mateixa.

Tenim la seguretat, la plena evidència, que mai a Espanya, i poques vegades en el món, haurà tingut tanta importància l'obra missional com mitjançant aquest Palau i mitjançant aquell Congrés. Però per a nosaltres, catòlics, fills d'aquesta terra on nasqué un Sant Pere Claver, l'eficàcia ha d'ésser plena en el sentit que en sortir del Palau i del Congrés ens trobem convertits en protectors de Missions, protectors mitjançant l'òbol material del diner — tan necessari en aquesta obra! — i l'òbol espiritual més preciós de l'adhesió de l'ànima i de la continuada oració pels nostres missioners i pels respectius missionats.

Que les festes, les exposicions, els congressos missionals, en tant són grans en quant deixen dins l'esperit un rastre de llum blanca com deixava el bon Jesús quan passava pels camps de la Judea...

LA FESTIVITAT DE SANT JOAN BAPTISTA

Com Joan, en la presó, hagués sentit a parlar de les obres del Crist, enviant-li dos dels seus deixebles, li va fer dir: "Sou vós el qui ha de venir, o n'hem d'esperar un altre?" I per resposta els digué Jesús: "Torneu-vos-en i referiu a Joan les coses que heu oïdes i vistes" (Sant Mateu, cap. XI).

Memories d'un cabaler

II

EN JOANET CARRETER DE CAN FELIU

La clenxa partida al costat esquerre, els cabells de la banda dreta ondulats damunt la volta del cap i estotats damunt l'orella, una flor vermella o groga o blava, segons el temps i l'humor, aguantada pel mànec encrem de cabells encrespats de color de garrota escarida, uns ulls petits blavosos i maliciosos, un nasset petit de graciosa corbatura i punta arrodonida i moisudeta, boca amb llavis descoscos sempre riallers, vorejada part de dalt per un bigotet retallat més ros que els cabells del cap... tot plegat cap petit, esquena voluminosa i corbada, més aviat gruixut de cintura i baix d'estatura, aquest és el Joanet carreter, restejador de totes les mosses i mullers que al migdia rodien pels patis de can Feliu a portar el dinar a llurs pares i marits. Damunt aquella esquenassa, arrapats amb les manetes al coll moisut hi havia fet bones passejades, perquè és el cas que el Joanet era enjogassat amb els infants. Tota la seva estructura corporal era adequada a la feina de carregar i descarregar botes de vi o de mistela. Era el carreter de confiança, el que domesticava els matxos nous que mai no havien anat a vares, el que corregia els vicis dels guits o mossegadors i ja us dicjo que assegut a les vares del carro amb la tralla penjada al coll governant tots quatre matxos posats a la llarga, semblava una cosa així com una mena de monarca de les carreteres. Els nois hi tenien bona amstat i tot venia de què, quan arriava el carro cap a la riera camí de Barcelona, ens deixava pujar fins al revolt de la riera. Els diumenges també era ell qui menava la tartana que portava l'àvia a Missa i que aprofitàvem també nosaltres. El matxo que s'hi enganxava era el vell, anormal pacífic que n'havia vist moltes, d'orelles caigudes i aplanades pels desenganys i d'una calma desesperant que no li permetia un trot que durés deu passes, ni a les pujades per mor de la manxa del pit, ni a les baixades per mor de les potes del davant, ni en el pla per mor de la mandra. A la tartana s'hi podia anar dormint, que encara que no tenia molles i el camí era qui-sap-lo dolent, aquell animaló coneixia un a un tots els rocs del camí i tots els clots i vaivéns de les roderes i portava el carruatge de manera tan dolça, que la cama adolorida de l'àvia mai no es ressentia de cap sotrac.

Que el Joanet era un home superior en el seu ofici es va veure ben clar en la manera de junyir la *Lleona*. Aquest era el nom d'un matxo nou i jove comprat a les darreres fires del poble, valent perquè sí, brau com una fera i terriblement rabiós en les seves males hores i de més a més mal avergut amb companys de menjadora, els quals portaven tots d'ell senyals de mossegades. La seva veu, mig bram i mig renill, feia tremolar tots els carreters que l'havien de tractar. Només el Joanet el va arribar a dominar, jo no sé com; però sí asseguraria que no pas de bones en bones, sinó més aviat amb càstigs premeditats, justos i oportuns. En tinc memòria com si fos avui que quan el Joanet se li plantava al davant amb la tralla a la mà, la *Lleona* es posava tota ella testa

amb les orelles dretes guaitant-lo de fit a fit i la pell feta una tremolina. Els animals han d'ésser ben tractats com les persones; sí, sí; però hi ha casos...

Quan el Joanet es va casar, a can Feliu es reduïren a la meitat els animals de treball. Dos d'ells se'ls va endur el Joanet a casa seva en societat amb la casa d'on procedien; i altres dos van quedar a can Feliu cuidats pel carreter nou. El Joanet anava a les seves i feia la meitat de la feina de can Feliu on li havien promès tants dies de feina cada mes. I fou llavors que va passar aquest cas que vaig a contar.

Amb les pluges d'hivern els camins de can Feliu es posaven d'una manera desesperada. El fang s'anava pastant amb el pas dels carros, les roderes s'anaven enfondint i en més d'una ocasió els botons arribaven a tocar terra i diguem encara que la terra es feia més enganxadissa que argamassa i més relliscosa que sabó. Quan un senyor barceloní caminava per aquelles dreceres després d'haver plogut, a les pujades tocava moltes vegades de mans i genolls a terra, i a les baixades de cul, i així es posava que feia riure. Calia una habilitat especial per a transitar per aquell país quan estava enfangat. En certa ocasió, doncs, el Joanet amb el seu carro de parell i el carreter nou amb el seu feien viatges de l'estació del carril a la plana de can Feliu portant carretades de fems un darrera l'altre, puix s'ajudaven mútuament a carregar i descarregar. El Joanet anava al davant i de tal manera va prevenir les bèsties que menava en passar pel fons fangós d'un torrent que, no sols va passar d'una estrebada, sinó que d'una altra va pujar la curta pendent de l'altre costat. Però darrera d'ell, en passar pel mateix lloc el carreter nou de tal manera va encastar el carro en el fangal que no el pogué treure de cap de les maneres. Tot remonent el carro a dreta i esquerra, les rodes s'anaven cavant més fondes les roderes i quedaven més encastades. Va perdre la serenitat, contra el seu costum va renegar, va escalfar a cops de vara els animals, va assajar tota mena de crits i de càstigs, sens, però, treure'n cap profit. El Joanet, parat el seu carro trenta passes més enllà, patia de veure maltractats els animals que ell tant de temps havia menat i tant estimava.

— Martí, vols que jo ho provi?

— Potser sí que encara em voldràs dar lliçons. Més hauria valgut posar-hi una carretada de grava en aquesta fanguera, mala reira de roderes i de bèsties i de carretada... Arri!... Au!... Hop!

— Aquestes bèsties ara les tens esfereïdes. Deixa-me-les per a mi i si no arrenquen el carro descarregarem aquí mateix; no t'apuris. Veuràs: tira't vint passes enrera que no et vegin... Tu no saps l'enteniment que tenen aquestes bèsties i com són sentides... Així. Ara no et moguis i no parlis, que no et sentin la veu, ni respirar. Bé. Hola, *Tordillo*, *Moreu*!

I amb aquell afectuós tracte de mesos enrera els anà amansint i descansant, picant-los les anques, fregant-los la testa i oferint-los qualche bri d'herba per a fer-los oblidar el fracàs de les passades temptatives. Quan els va tenir descansats va agafar el davanter i el va posar amb els tirants ben tivatats. Així les coses, es va posar la tralla penjada al coll com

qui desa una eina que no ha de servir i agafant l'escaler pel morro va arriar amb un *aau!* llarg i fort que va retrunyir per aquelles serres. El resultat fou immediat. Els matxos es van aplanar com dues llebres, i van arrencar el carro de la fanguera i d'una arborada van quedar dalt del pujador. Nova parada

i noves carícies. El Joanet, però, estava commogut i li queien les llàgrimes cara avall quan tot satisfet exclamava:

— Encara em coneixen... i m'estimen.

És còpia. JORDI ARNAU

Del món del treball

Els paletes de Barcelona

El Comitè Paritari Interlocal de Paletes de Barcelona fa públic que té acordat que a totes les poblacions de la província de Barcelona hauran d'abonar-se amb el 50 per 100 d'augment sobre el jornal ordinari les hores que excedeixin de la jornada legal de treball els dies feiners, i amb el 100 per 100 d'augment els diumenges. Demés declarà festiu el dia 13 de juny, festivitat de Sant Antoni, romanent tanca-des en l'esmentat dia les oficines del Comitè.

Exercicis Espirituals als obrers

En algunes poblacions dels marges del Nervió (Bilbao) s'han donat Exercicis Espirituals als obrers amb èxit ben falaguer.

Moltíssims d'ells es reconciliaren amb l'Església i confessaren i combregaren devotament en nombre de més de tres mil.

Els actes finals foren presidits pel senyor Bisbe de la diòcesi, qui se'n mostrava encisat.

Notícies curtes

El director de la Companyia "Columbia Gramophone", de Londres, Mr. Louis Sterling, ha regalat als empleats de la Companyia que porten cinc anys d'estatge en ella — que són uns mil aproximadament — cent mil lliures esterlines. Era un llegat pel cas de mort, que ha convertit en un donatiu en vida.

— El Consell del Combustible entendreà de la petició d'augment de salari dels miners d'Astúries. Demanen el deu per cent de més. El Sindicat Miner, per la seva part, demana, a fi d'atendre les seves despeses societàries, un ral per tona de carbó que es tregui.

— L'Arquebisbe de Valladolid ha entronitzat el Sagrat Cor de Jesús a 25 habitacions obreres del barri del Pilar. L'acte fou emocionant.

— El Govern francès ha castigat amb relatiu rigor els empleats de Correus promotors de la vaga tot just suspesa.

— El Govern federal d'Austràlia ha decidit transferir a la jurisdicció dels diversos Estats de la Unió Australiana, l'arbitratge industrial. El projecte de llei sobre l'arbitratge obligatori serà llegit al Parlament quan es celebri la primera sessió, o sia el mes d'agost. Les pèrdues sofertes per dit Estat són incalculables.

— Els sous dels funcionaris francesos seran pròximament augmentats. L'augment importa una despesa d'uns 400 milions de francs.

Els homes d'empresa

Un il·lustrat col·lega advoca sovint per la formació d'homes d'empresa, és a dir: homes de caràcter, tècnics, que sàpiguen dirigir, que sàpiguen manar, que sàpiguen bé el que porten entre mans.

La mala administració, els estalvis mal aplicats, expliquen la fallida de moltes empreses; però encara n'esguerra més la falta d'homes capacitats per a plan-tejar-les i gerenciar-les.

Tal l'home, tal l'empresa.

Advertim que, en aquest cas, cal tenir en compte que molts homes no fan un home, ni moltes eminències fan una eminència.

Un obsequi als obrers

Llegim en nostre estimat company *El Diario de Lérida*:

"Esta mañana han salido en el tren ligero de las seis, en dirección a Barcelona, con el objeto de visitar la gran Exposición Internacional, unos 150 obreros que por su buena aplicación, constancia y aprovechamiento se han hecho acreedores a tal distinción por el Centro obrero de esta ciudad.

El punto de reunión para dirigirse a la estación férrea de esta ciudad ha sido la parroquial de San Juan, donde han oído misa, y se ha procedido a la entrega de los lazos por Secciones.

A dicho viaje colectivo les han acompañado las señoras de la Junta y las señoritas instructoras, y a la llegada a Barcelona se asociarán a la comitiva las señoras del Centro obrero de aquella capital, que les enseñarán lo más interesante de la Exposición Internacional.

La comida tendrá lugar en uno de los hoteles de la mencionada Exposición y el regreso será en el tren correo de Bilbao."

Tenim notícies que aquests fills del treball han estat esplèndidament obsequiats a Barcelona i curosament atesos en les seves visites a l'Exposició.

Dites senyoretes mereixen un fervorós aplaudiment. Són filles espirituals de les Dames Catequistes.

Notícies curtes

Els exàmens dels alumnes que la benemèrita Associació d'Escoles Catòliques per a Fills d'Obrers, domiciliada al carrer de M. Blanco, núm. 95, de la gran barriada obrera de Sans, demostren amb la natural satisfacció dels pares i dels generosos protectors de l'obra, el profit que en treuen tots plegats, principalment el jovent que s'hi educa.

Enhorabones a tots!

Propietat i robatori

II

LA VINDICACIÓ DE LA PROPIETAT I L'ÚS RACIONAL

La idea de propietat conté la idea d'exclusió. Que una cosa sigui meua vol dir, en principi, que puc privar-ne als altres. La manifestació més genuïna, el dret més característic de la propietat: la *reivindicació*, és a dir, la facultat de reclamar-la en justícia, explicar els lligams, els vincles, els llaços espirituals que uneixen la cosa amb el seu propietari, ja es comprèn que això sols és atribuïble a una persona, en debat contradictori amb les altres. Aquell serà el propietari, aquell provarà ésser el propietari, l'home que pugui dur més raons, més explicacions, més satisfaccions, sobre el seu dret, l'home que més vincles i més ben lligats trobi entre ell i la cosa discutida.

Retinguem bé aquesta idea de reivindicació, i tornem a l'exclusivitat. Aquesta idea va unida amb la *pacífica possessió*. Una cosa disputada, controvertida, no és apta per a donar utilitat. Doncs, l'exclusivitat és la major garantia de la pacífica possessió. Altra idea és l'*amor*, el lligam sentimental amb la cosa pròpia. No s'avé aquest amor amb altres amors relatius a la mateixa cosa. L'amor tendeix a la unitat, a l'exclusivitat.

Altra idea és l'*ús sense destorb*: s'hi avé la jerarquia, perquè la pluralitat d'individus és orgànica i respon també a la idea d'exclusivitat, per l'autoritat, la direcció. Tot això: la necessitat de que l'home posseeixi, usi, estimi, treballi en coses, i d'una manera especial n'obtingui resultats, creacions, derivats, conseqüències, és a dir, fruits, sense les quals coses i funcions l'home no podria pas viure, ni fer res, ni moure's, ni sustentar-se, ni pensar, ni desitjar, ni estimar, tot això justifica, demana, exigeix el caràcter exclusiu, i sense destorb, de la propietat. Exigeix la propietat individual.

I tornem a la vindicació, que els juristes diuen que és el dret més característic, més definitiu de la propietat (els drets de la qual són l'ús, el fruit, la disposició i la vindicació *jus utendi, fruendi, disponendi et vindicandi*). Dret de vindicar en justícia, d'apel·lar a la llei, és a dir, a la consciència general i a l'autoritat pública, al sentit i a la raó de la col·lectivitat; és a dir, dret de justificar la relació de la cosa pròpia amb el propietari, d'explicar les raons i els motius i el per què és pròpia. Aquí és, em sembla a mi, tota la filosofia social de la propietat, i per això crec necessari deturar-m'hi.

Quan l'ordre natural de les coses es compleix, quan l'home ajusta la seva conducta a la llei moral, es realitza l'admirable cosa de complir-se a la vegada el fi individual i el fi social. No es pot invocar l'interès col·lectiu contra l'home que obeeix les normes dictades per al bé col·lectiu fa ús honest i just de ses facultats, àdhuc cercant el bé individual, perquè el bé col·lectiu és la suma de l'individual, i allí on es realitza el bé individual, es realitza *ipso facto* el bé social. Quan jo m'alimento, si ho faig d'una manera honesta, sòbria i moderada, s'alimenta en mi la col·lectivitat: realitzo en mi un dels fins de la col·lectivitat, en quant és aquest el vetllar pel sosteniment de la major part possible dels individus. Però, és clar, és condició precisa, indispensable, que aquesta

satisfacció de les necessitats de l'individu sigui honesta i moderada; de no ser així es trencaria la simultaneïtat, en favor de l'individu, i aquest amb un consum excessiu, desordenat, egoista, comprometria, posaria en perill la part dels altres, faria minvar les existències socials per al seu plaer.

El *jus vindicandi*, el dret més autèntic de la propietat, conté tota la força moral de la propietat, perquè conté tota la força moral del propietari. El propietari ha de saber per què és propietari. Aquell que no sap per què és propietari, el seu dret de propietat no el té gaire ben defensat. No sap com exercir el seu *jus vindicandi*. No sap reivindicar la seva propietat. La vindicació estrictament jurídica és fer valdre els títols, és a dir, els lligams legals que uneixen les coses amb el seu amo, davant dels tribunals, que representen el poble. És a dir, presentar les escriptures, les factures, els rebuts, la documentació mitjançant la qual hom ha prevengut a adquirir la cosa segons les condicions de les lleis civils, interpretadores del dret natural.

Però la vindicació jurídica és una expressió de la vindicació natural, la qual és la veritable, perquè no és davant cap tribunal positiu on es reclama, sinó davant de l'opinió, davant de la consciència pública. I perquè la consciència pública ratifiqui, sancioni el lligam de la cosa amb el seu propietari, cal que aquest demostrï que fa, que ha fet, i que farà bon ús de la propietat; que fa, ha fet, i farà un ús que d'una manera o altra directament o indirecta, beneficiï la comunitat.

Això ho veurem ben clar en els següents exemples: Un fill de casa bona, com desgraciadament alguns n'hi ha, malgastador, viciós, que consum ses energies i la seva fortuna en l'oci i la cràpula, litiga una propietat. Ell pot vindicar-la en justícia, certament, i presentarà titulació, escriptures, actes de registre, etc. Però, vosaltres que haguéssiu de fallar el plet, no trobaríeu que és llàstima, que és deplorable, el que un semblant subjecte sigui propietari? Perquè encara que segons el Codi se l'hagi de reconèixer per tal, moralment no hi té dret, perquè fa mal ús de la propietat seva, i la reventa i la dissipa en disbauxes? Si atenen-vos a la jurisprudència li haguéssiu d'adjudicar les finques en litigi, no ho faríeu a contracor? No us semblarien llavors menys absurdes les crítiques revolucionàries contra la propietat? No us trobaríeu llavors davant del cas del veritable *paràsit*, individu privilegiat, l'oci del qual contrasta amb les privacions de tants obrers, amb la misèria de tants pobres? Té, aquell propietari, aquell mal propietari *força moral* per vindicar la propietat seva? És evident que no.

En canvi. Prenguem el cas d'un fabricant que produeix un article d'utilitat general; que gràcies al seu estudi i perseverança hagi aconseguit perfeccionar-lo, acreixent la producció i abaratir-lo constantment, posant-lo a l'abast de gent modesta; que paga, tracta i considera bé els seus obrers i dependents; que ell mateix en la seva vida privada és un exemple de despeses ordenades, que se'l veu estudiant i treballant de dia i de nit, i que fins si de tant en tant algun lleure es consent, és un lleure noble i enlairat, que li dona el mitjà de protegir i encoratjar els artistes de la terra; que educa els seus fills en l'austeritat i en el treball, no consentint-los ni el menor vici; que dels seus beneficis en fa partícips els po-

bres, directament o indirecta, per mitjà d'institucions i hospitals, que de llurs diners ajuda personalment els necessitats, subvenciona o funda escoles, biblioteques, institucions científiques... davant d'un cas així, no sentirà, àdhuc un revolucionari, àdhuc un qui negui el principi, l'impuls espontani de reconèixer que en aquest cas la propietat està ben justificada? No veu tothom que la propietat d'aquest bon propietari és un benefici social i per què la societat, la collectivitat dels homes, en gaudeix, en frueix, se n'enriqueix de diverses maneres?

En el cas primer, la propietat es defensa a dures penes amb la lletra de la llei, amb el text del Codi. En el segon cas, l'opinió, el poble en pes, justifica, aprova, defensa la propietat del bon propietari. En el cas de l'amo disbauxat, ociós, jugador, la filosofia de la propietat devé fortament compromesa; en el segon cas fortament reforçada. L'exemple del bon propietari és més eloqüent, per a imposar respecte a la idea de la propietat, que no la presència dels guardes civils en els seus dominis.

EL BON AMO FA LA SÍNTESE DE LA PROPIETAT INDIVIDUAL I DE L'INTERÈS SOCIAL

Davant del propietari bo, d'aquest darrer exemple, qui gosarà ni àdhuc amb el decor d'una teoria científica aixecar la bandera de la propietat collectiva? Si ell personalment ja ho és, una propietat collectiva, un bé, una riquesa per al comú, per al poble! Per ell tots els béns, tots els recursos, tots els capitals que intervé sota la seva mà, donen a cada moment el màxim de rendiment social. Penseu que si mercès a una producció intensa i a una bona política comercial aquell productor millora el mercat del producte, centim abaratit és centim *estalviat* al consum, conservat al consumidor. La major quantitat d'objectes produïts, permet que el lucre dels intermediaris pugui, essent més petit per unitat ésser més gros en conjunt: doncs augment de riquesa per aquest costat. Però aquests són dos punts només dels mil aspectes econòmics i socials en els quals l'ull no enterbolit per les males passions veurà avui, igual que s'ha vist sempre, que el propietari que compleix l'obligació moral de fer treballar els seus béns i dominis, siguin industrials, siguin agrícoles, siguin territorials, i això no s'obté sinó treballant ell, el primer, funciona socialment com a mecanisme repartidor i multiplicador de la riquesa total d'un país. Si unint a una generositat de cor un seny provident augmenta els salaris, espontàniament, que és com és més pràctic, accelera aquesta repartició, que com més pacífica és més eficaç i veritable. Si els seus beneficis els esmerça en increment de la producció mateixa, o en escoles, asils i altres fins altruistes, doncs ja és això un increment de la cultura i de l'economia pública.

Però això no és res encara al costat del bé comú grandíssim que fa el bon exemple, perquè res no hi ha tan econòmic com la rectitud i la modèstia, que sols consenten despeses conservadores o reproductives, mai les especulacions del jugador, ni les dilapidacions del cràpula. Com en aquest cas, que és el cas típic del propietari just, gosaria a dir ningú honradament, que hi ha antagonisme entre la propietat privada i l'interès públic? I si algú ho digués, qui se l'escoltaria?

Bé podem sintetitzar aquesta doctrina que, d'altra banda, no és sinó la doctrina clàssica del seny

natural, o simplement la doctrina cristiana, dient que la propietat és moralment bona o dolenta, és moralment justa o injusta, segons sigui bo o dolent, just o injust, el propietari.

Sí. El vell debat sobre la propietat no crec pas que es pugui resoldre d'altra manera; les qüestions inacabables, les controvèrsies seculars, sobre la licitud adquisitiva del domini en ses diferents formes, sobre l'interès i la usura, les modernes disputes sobre el capital, sobre el participar del fruit del treball aliè, la renda de la terra, l'apropiació individual o colectiva de les matèries naturals i de les màquines, l'explotació de l'assalariat, la moralitat de l'herència... tot això em sembla disquisicions en el fons estèrils i perjudicials, perquè no fan més que fer apartar els ulls del camí viable, de l'única sortida possible: saltar per sobre dels marges d'aquest carreró sense sortida.

Tots els autors socialistes, totes les doctrines revolucionàries avui assenyalen la propietat privada com una expoliació i un robatori. Doncs bé, robatori pressuposa ja la idea de propietat, perquè és pendre les coses sense el consentiment de l'amo, de manera que qui no coneix amo no pot conèixer robatori. Deixant de banda començar la sinceritat d'aquest tòpic i deixant de banda remarcar que la definició aquella és una afirmació indirecta de la propietat, com la blasfèmia és l'afirmació de Déu; deixant de banda imaginar els escarafalls que qualsevol d'aquests enemics de la propietat deu fer si algú li pren la cartera o el paraigües; deixant de banda evaluar el temps que s'ha perdut empenent-se-les contra el *jus abutendi*, atacant lo que els romans mai no havien volgut significar amb aquest dret; deixant de banda considerar des del punt de vista religiós i cristià la damnació inequívoca i solemnia, del robatori i del desig de robatori, és forçós reconèixer la incompatibilitat de les idees comunistes i social-revolucionàries amb el cristianisme, així com tots els procediments d'acció directa com a enemics de l'home, com a essencialment antihumans, fundades aquelles i fundats aquests en la negació del respecte a la persona i a sos atributs. Cal denunciar-los per sa hipocresia, car no van a la millora de la societat, no van a un règim de justícia, no van al benestar dels pobres ni de ningú. Ataquen la soca de la propietat, però deixen enlaire la fruita que hi ha podrida. No és l'odi al podrit, que els guia; és l'odi a l'arbre.

Des del moment que del propietari que viu moralment en home just, la societat n'heu un bé, quan no és just, la societat queda defraudada en aquell bé: queda creditora. Reclama aquell bé, que li ha estat sotstret, i per això, sí que pot dir-se que la propietat egoista, viciosa, corrompuda, és un robatori a la societat. La societat és propietària no *contra* els propietaris, sinó *per mitjà* dels propietaris. Quan el propietari usa, frueix i disposa d'una manera convenient, la societat està satisfeta; l'usdefruit i la disposició són funcions llavors que beneficien no sols al propietari, sinó simultàniament a la comunitat. Quan el senyor és desordenat, quan abusa en lloc d'usar, quan dispersa, estanca o esterilitza els fruits, en lloc de fruir-ne ell i els altres, danya al comú, i llavors és la comunitat, l'opinió, la gent, el poble, que exerceixen, contra d'ell, la vindicació, la reclamació d'aquella propietat escamotejada.

R. RUCABADO

Mansuetud, enc que no a ultrança

Als companys escriptors de CATALUNYA SOCIAL

El nostre periòdic és de combat, i per ço mateix útil i necessari. La *Polèmica* és un caire de la Ciència Sagrada tan útil i necessari com la *Irènica*. Mereix bé de l'Església qui la cultiva.

El que hi ha és que no és tan fàcil com això guardar l'equilibri entre els drets de la fe i els deures de la caritat, que l'Església demana al polemista catòlic. Parlant dels catòlics qui, en diaris o altres escrits de vulgarització, illustren, promouen i defensen la doctrina cristiana, diu Pius XI, en les lletres encíclics amb motiu del tercer centenari de la mort de Sant Francesc de Sales: "Convé que imitin i observin de Francesc el vigor unit a la temperança i caritat en les disputes. Car el Sant Doctor els ensenya amb son exemple què han de fer: ço és, que investiguin amb la més gran diligència la doctrina catòlica i la posseeixin segons llurs forces; que no desfigurin, ni amb el pretext d'evitar l'ofendre els adversaris, atenuïn o dissimulin les veritats; que tinguin cura de la forma i elegància del mateix llenguatge i expressin i composin amb perspicuïtat de paraules els pensaments, de manera que els lectors trobin delectança en la veritat; i, si han de combatre alguns, sàpiguen refutar les errors i oposar-se a la improbabilitat dels homes, de faiso tanmateix que es mostrin apassionats justament i ans que tot moguts per la caritat".

Ningú ens fa retret, als escriptors de CATALUNYA SOCIAL, de no tenir prou vigor en la defensa de la doctrina catòlica, ni de no indagar-la amb la més gran diligència, ni de no posseir-la tant com podem. Ningú pot blasmar-nos de desfigurar la veritat ni de, amb el pretext d'evitar ofendre els adversaris, atenuar-la. Sabem refutar les errors i oposar-nos, entre tots, a la improbabilitat dels homes.

Ço de què se'ns acusa és d'apassionats no justament i no moguts per la caritat. Deixem de banda el manifestament injust qualificatiu de malparlats. Quant als mancaments a la caritat, el qui signa, tot i haver escrit poc, potser si que, si no motiu, alguna vegada haurà donat pretext a què ens carreguin aquest *sambenet*. És tan fàcil relliscar en les escames que convé donar a la defensa de la veritat!

En endavant prometo ésser més primmirat a fi de no donar ni el més lleu pretext a semblants acusacions. Adhuc m'atreveixo—en la seguretat que els bons amics, no ho pendran com si volgués donar-los una lliçó, que no sóc qui jo per a donar-la, enc que la seva humilitat estigui disposada a rebre-la,—a dir: Tinguem present, germans, com fins ara, els drets de la fe; però no descuidem els deures de la caritat.

Amarem-nos d'aquesta virtut, que és, segons Sant Pau, el superior de tots els carismes. Que a cadascú de nosaltres es pugui aplicar aquell verset del llibre de la Saviesa que el Pontífex aplica a Sant Francesc, en la citada encíclica, en què el declara Patró del periodisme catòlic: "La seva conversació no té amargor, ni tedi el seu tracte, sinó alegria i goig". Revestim-nos d'aquella mansuetud, que amb raó pot dir-se, segons el Papa, nota pròpia i singular de Sant Francesc. Evitem però aquella—són les que segueixin subratllades paraules textuales de les citades lletres encíclics—, que en res s'assembla a

aquesta, artificiosa benignitat, que consisteix en una certa cura de les regles d'urbanitat i en una ostentació de civilitat immoderada. Evitem també aquella que ell anomena, estranya del tot a la mansuetud, insensibilitat o apatia, que per res es commou, o aquella covardia que, ni quan convé, s'atreveix a indignar-se. *Stomachari* diu l'original, i ho remarcuem per a recordar que no sempre els mots forts són per incúria del llinatge. Ni la immoderada civilitat ens portés, però, a lloar obres contràries a la doctrina catòlica i al sentiment cristià. No fos cas que l'Ordinari hagués de pendre les providències a que fa referència el següent avís del Sant Ofici de 15 de març de 1923: "Succeeix amb freqüència que els escriptors, àdhuc aquells que són considerats vulgarment com bons catòlics, lloen en els periòdics o magnifiquen i aproven llibres, escrits, pintures, escultures i altres obres semblants de l'art o de l'ingeni, contràries a la doctrina catòlica i al sentiment cristià, i a vegades fins expressament reprovades per la Santa Seu. Del que fàcilment es comprèn quant greu escàndol amb detriment de la Fe i bons costums se'n pot seguir, si els Pastors d'ànimes deixen tot això descurat i impune. A fi que no s'esdevingui, aquesta Sagrada Congregació del Sant Ofici, judicialment, amb aprovació de nostre Santíssim Pare el Pontífex regnant Pius Papa XI, que deu amonestar als Ordinaris locals per tal que conforme al seu deure respecte d'aquesta classe d'escriptors, si per cas es troben entre els seus propis diocesans (sobretot si pertanyen al clergat secular o regular), prenguin per ells mateixos o per mitjà dels seus consells de vigilància, sens demora, les providències que en el Senyor judiquin de més eficàcia".

Per últim tinguem sempre present que, per bé que la fe sense caritat no és res, segons Sant Pau, segons el nostre Suprem Mestre actual, "la caritat té per fonament la fe íntegra i sincera, per això cal que el principal vincle d'unió dels deixebles de Crist sigui la unitat de la fe" (1). En aquest sentit, doncs, únicament, hem de posar per damunt dels drets de la fe els deures de la caritat.

PERE VILADÁS, Prev.

(1) "Encara que S. Pau en el verset 2 del c. XIII de sa 1.ª epístola als corintis, a què ens referim, parla de la fe no teològica, sinó de la confiança (notes de la Bíblia de Montserrat), pot dir-se ço mateix de la virtut de la fe, i equivalentment ho diu més avall. Les paraules entre cometes són de l'encíclica sobre "el foment de la verdadera unitat religiosa", 6 de gener de 1928.

EL LLIBRE DE LA PARAULA DE DÉU

LA SAGRADA BIBLIA

EL NOU TESTAMENT

VOLUM I

Els Evangelis i Fets dels Apòstols

Ha sortit ja el primer volum de la SAGRADA BIBLIA que publica l'Obra del Sant Evangeli de FOMENT DE PIETAT

L'escola sense Déu

A Joan d'Ortiz

Una volta l'home ha negat tot quant té d'excel·lent i diví el seu origen; quan ja ha abominat i anorreat tot el seu espiritualisme i vitalisme; quan ja s'atén solament a la raó humana o a l'imperatiu categòric com a suprema norma i guiatge en la seva conducta davant el món, heus aquí que s'esfondra el mot Déu a l'escola.

Tanmateix, tot racionalisme, tot ateisme, tot sistema, sigui de l'ordre que sigui, cal que, per tal d'ésser raonable i just dins el seu camp ideològic, comenci la seva tasca i la plantació i trasplantació del seu ideari a l'escola. Perquè l'escola, als nens en els primers anys de llur vida, quan encara molt vagament no discerneixen la veritat de la falsia, és terreny fet a posta per tal d'infiltrar-hi i arrelar-hi qual·sevol· adoctrinament. Llavors, serviu-vos de l'utilitatge que vulgueu, de dreta o d'esquerra, de dalt o de baix, i el nen, el vostre deixeble, el pastareu i formareu al vostre albir. Però quina responsabilitat per la vostra consciència i moralitat! Quina quera més esborronadora per l'alligonament moral si a aquell infantó, els pares del qual us confien tots contents i satisfets per tal que a l'escola feu la prolongació de la paternitat, el desvieu, l'emmetzineu!

L'escola sense Déu és la d'aquells pedagogs qui posen o bé els drets de l'home per damunt del Suprem Faedor o també els neguen rodonament concedint el dret exclusiu als homes com a reis i mestres de la naturalesa sense dependre de cap causa primera i sense tenir un alt sentit de religiositat i moralitat.

Si el pedagog estima més els drets de l'home que no els de Déu, o si més no posa aquests últims sota els d'aquell, comet una falta gravíssima, la qual l'emmena devés la inconseqüència i la incomprensió de les coses santes. Els drets de l'home sense els de Déu no s'expliquen, no tenen una visió completa. Perquè l'home és finit i pot atènyer l'infinit. Però no és l'Infinit. D'aquest en deriva tot: la llei, la moralitat, el bé, etc., etc.

I bé; maldeu, poseu els nostres drets, pedagogs, abans que els de Déu; poseu l'home, la raó humana, per damunt de la paraula divinal i obreu inconseqüentment. Més valdria, abans d'obrar així, que d'una faisó o altra — ateisme i panteisme, en particular — neguéssiu i renunciéssiu tota causa primera de la qual depenen tothora i tostemps.

Els qui neguen Déu, són tota altra cosa. No admetre, pedagògicament, un origen diví, una moralitat divina, una altra vida, sigui pel que sigui, és no ésser ni bon pedagog ni massa bon pensador. Les més de les vegades els pensadors contraris — fins els pedagogs en aquest cas — que han malparlat i als quals no ha convençut ni la Teologia ni el Crist de l'Evangeli, és perquè o partien de falses vies o no el capiren, talment.

La Pedagogia és la ciència de la responsabilitat. Sempre he tingut per carrinclona la definició tan a lloure que es dona en molts manuals pedagògics sobre el què és Pedagogia. Car dir — la majoria — que pedagogia és l'art o ciència de l'ensenyament, és quedar-se a mig camí o tal volta ni començar a filar massa prim.

L'ensenyament no és més que una part, la menys

significativa i la menys interessant, de la Pedagogia. La Pedagogia abassega l'home en complet, és a dir, quant a ésser capaç de rebre i donar moralment i intel·lectual.

Ara bé; jo no m'explico, sense la responsabilitat, és a dir, sense la psicologia, la Pedagogia. Detesto, per afegitó, aquelles nocions superficials, atrotinades i esparces que fulguren en els manuals de Pedagogia de les Normals de Mestres i Mestresses, els quals manuals més aviat serveixen per a fer avorrir aquest alt aciençament. I no són obres, no gens menys, fetes per a homes pensadors i pedagogs de vocació i cervell.

Cal saber un xic de psicologia abans no s'estudia Pedagogia, és a dir, heure una noció clara i definida de la psicologia individual i colectiva abans hom no s'endinsa en sengles idearis i tesaris pedagògics. Per això que la responsabilitat, que més que un capítol és mitja part de la Psicologia, solament s'ateny la seva importància, el seu alt valor i per sobrepuig l'aplicació moral feta a ella de la *Responsabilitat*, estudiant-la psicològicament com a basament de la ciència de l'ensenyament.

Enfocada així la doctrina pedagògica, hom ja pot abordar la qüestió de la qual són objecte les presents ratlles. Què pensem de l'escola sense Déu? Més amunt he fet notar l'equívoc d'aquells pedagogs qui tot i admetent Déu posen els drets d'ells per damunt dels divins. Ara faré notar, breument, la significació incompleta que és el sistema pedagògic sense Déu.

No costa gaire, quan hom ha llegit els grans filòsofs, quan ha passat moltes de nits engolfat en totes les teories morals que la ment humana ha *inventat* per tal de bastir un sistema, una llei, una idea i un guiatge de comportament moral, de fer remarcar la llàstima que fan molts d'aquests senyors als quals amb raó se'ls pot nomenar mestres del pensament. El títol, tanmateix, no els el regategem. Ara, però, que els discutim la valor i utilitatge de llur doctrina com a norma a seguir.

Totes les morals humanes — inventades, com la de Comte — no satisfan, ni de bon tros, la consciència. I això si l'home és verídic, si té prou coratgia i noblesa i franquesa per tal de confessar ço que dins d'ell s'esdevé, la qual cosa el consumeix en el més sagrat del seu interior.

Jo, per la meua part, no trobo cap moral que s'aganti si no té per basament la llei eterna. Ja es podran escriure tractats psicològics, ja es podran escriure sengles obres de moral, de dret natural, que si hom no admet la llei eterna, i amb aquest de bell antuvi la idea de Déu, i després com a moralitat eminent una altra vida, se us esfondrarà l'edifici de moral artificial i de tau·ell. Una moral artificial serà, si voleu, bona per al mal comerciant, bona per a l'home que sedeja la copa dels plaers, bona per aquells qui la passió és la conducta a seguir; però una moral consemblant no serà ni bona ni aprovable per aquells qui tenen consciència dels seus actes ni tenen l'esguard, fixament i definitiu, en les coses del món present.

Per tal com totes aquestes morals, les quals ni el nom en mereixen, són espellifades, raquíques i no els queda, de bo i aprofitable, ni la pell ni l'os.

Llavors, veiem la fallida d'aquesta moral, veiem com el que l'una vol, l'altra ho condemna; veiem

com l'una es fa a mans besades als plaers i l'altra no fa permissibles ni els legítims; veiem que l'una desfà el que l'altra comenta com a sistema i com a orientació. L'home, per tant, en mig d'aquest batibull trontolla i s'enllota i enllorda i, noliejat per un ideari com el present, braceja d'ací d'allà per tal d'encontrar encontinent un lloc segur on poder atènyer quelcom per a agafar-se. Si almenys hi hagués una moral forta, una moral que contrària a la de Nietzsche no divinitzés l'home amb el super-home, que en mig de la seva austeritat ens donés la cara tranquil·la i alegroia, que ens llevés el pessimisme que ens devora les entranyes i el cor, i que la tranquil·litat de consciència en el nostre obrar fos l'estat definitiu, no seria tanmateix l'haver fet trobadissa la llei més forta i suprema?

I ara fem-ne, pedagògicament, l'aplicació. Car si el minyó escolar hom el jaqueix de la moralitat divina, si se li lleva el nom de Déu i la set de Déu com a font de joia i de sentit místic, fareu d'ell un individu que el dia de demà es plantejarà aquestes raons problemàtiques que suara alludia. Heus aquí per què, doncs, volem que l'escola sense Déu desaparegui: perquè sense Déu la moralitat no s'explica i sense aquesta — la vertadera, tanmateix — no existeix ni el dret, ni la justícia, ni l'amor, ni el respecte als pares, ni els deures de marit i muller, ni l'amor a la pàtria. Poseu, en canvi, el nom de Déu en els frontispicis de totes les escoles i llocs d'ensenyament, i ben tost infondreu en la consciència del deixeble la grandesa d'aquest nom i tot el que d'ell deriva, amb la qual cosa haureu arribat a la més alta Pedagogia. Serà aquella Pedagogia, l'única, que solament es defineix amb la responsabilitat.

Fa pena veure, de dia en dia més, les escoles on el Sant Nom de Déu és bandejat i on el jovenet és ensenyat d'aquelles coses que van més directament al cervell que no pas al cor. La culpa, tota, i la responsabilitat semblantment, cauen, amb tota la rigor, damunt dels escandalosos moderns, de la joventut. Són aquells a qui, fent ressò de l'Evangeli en el ple dels nostres dies, els vindria d'allò més bé endogalar-los la roda de molí i afusar-los a les aigües del mar.

No, però, tota la culpa als mestres. La culpa, per la part que els correspon, a aquells qui són planters de formadors de cors, d'intel·ligències i voluntats.

Una anècdota. Fa uns anys que assistia com alumne oficial en una Normal. El professor d'Història, antireligiós, si més no copsat per les idees que de tant en tant juntament amb els anatemes, llençava, va dar-nos a llegir l'obra racionalista de l'escriptor Binet Sanglé, *La folie de Jesucrist*. Fou, i avui me'n preservà la preparació neo-escolàstica, l'arrencada de la fe de molts de companys meus, amb la negació estúpida i falsària de la Resurrecció del Fill de Déu. Jesucrist, per a ells, no era més que un foll (1).

I ells, amb un títol que els venia o els ve un xic ample, són aquests qui trompetegen arreu de l'arreu, l'escola sense Déu.

JOSEP MIQUEL I MACAYA

(1) És curiós de constatar, per bé que dolorós, les *bontats* amorals i a voltes irreverents que es donen en algunes Normals. I més en les del sexe femení. Un dia era una professora que explicava, a la seva manera, els clàssics italians; ara de poc, una altra que en lloc d'explicar fins on són explicables les relacions sexuals, donava a les seves alumnes, una classe d'immoralitat i sicaliptisme.

Assemblea de Caixes Col·laboradores de l'Institut Nacional de Previsió

(19 a 23 de juny)

Ha començat en la nostra ciutat l'Assemblea de Caixes Col·laboradores de l'Institut Nacional de Previsió, que cada any es celebra en una de les localitats on radica una d'aquestes Caixes, i que aquest any té lloc a Barcelona.

La primera sessió de dita Assemblea ha tingut lloc a Sant Joan Despí i en la casa pairal de l'honorable patrici l'eminent sociòleg En Josep Maluquer i Salvador. Aquella casa té una importància extraordinària en els annals de la previsió espanyola, ja que fou allí on es redactà el primer projecte de llei creant l'Institut Nacional de Previsió i tota l'organització del règim.

La previsió espanyola estava, doncs, amb deute de gratitud envers aquell honorable patrici, i ara l'ha complert gustosament i cordialment dedicant-li en la pròpia casa pairal una sessió de l'Assemblea i posant en la mateixa una llosa commemorativa d'aquell memorable fet.

En l'edició vinent ens ocuparem com mereix de semblant festa. I ara solament tanquem aquestes ratlles felicitant cordialment el senyor Maluquer Salvador per la distinció rebuda, ben justa, i desitjant una bella tasca a l'Assemblea ensems que un feliç sojorn a Barcelona de les personalitats vingudes d'arreu de la península per a prendre part en la mateixa.

Doble motiu de joia ha estat també, amb el que havem dit, la inauguració del Palau de la Caixa de Pensions en els terrenys de l'Exposició Internacional, haguda el dia 18 del corrent. Cal visitar aquell Palau amb les seves magnífiques i atraients instal·lacions per a fer-se càrrec de la tasca social de la benemèrita institució. També en parlarem un altre dia amb l'extensió i cura que mereix.

Institut de Serveis Socials de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis

Ha estat inaugurat l'esmentat Institut, al qual la "Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis" destina el seu magnífic i espaiós pavelló de l'Exposició Internacional. En el dit pavelló funcionarà també la "Sucursal de la Caixa en l'Exposició Internacional", en la qual es podran realitzar les principals operacions que efectua l'Oficina Central i altres sucursals de la "Caixa". També s'han començat les sessions de "Cine Social" instal·lat en l'esmentat pavelló. L'entrada a totes les seccions serà lliure i gratuïta. Les hores de visita són de 10 a 1 i de 4 a 8.

No dubtem que es veurà molt concorregut aquest nou centre d'acció de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, els beneficis del qual prompte tocarà Barcelona i quantes persones facin ús d'aquests serveis.

Els incomprensius

Els polítics francesos són els homes més desconcertants del món. Adhuc aquells que es vanten de defensar un ideari avençat, davant de certs problemes es posen al nivell dels homes més reaccionaris.

França, ho hem dit altres vegades, és la nació més burgesa d'Europa. Els polítics francesos únicament esdevenen estridents com el so d'un clari, en matèria religiosa. En canvi en matèria social i en altres aspectes són profundament conservadors.

¿Voleu un home més desconcertant que el senyor Briand? Si l'escolteu us dirà que és profundament liberal i que defensa els drets dels homes; però no sap veure les injustícies que en determinats aspectes es cometien dintre de França. Es decanta a favor dels drets de l'Estat absorbent i abassegador, però no té en compte els drets dels homes. Dóna més importància a l'artifici i als convencionalismes, que a les realitats de la vida. Vol emmotllar l'home a les lleis, oblidant que són les lleis les que s'han d'emotllar a l'home.

Els homes de la revolució francesa proclamaven alguns principis tan estantissos i tan antiliberals, que avui ningú no s'atreveix a defensar.

Sieyès, un dels més grans entusiastes de la Revolució francesa, deia que l'interès personal no l'hem de témer, car resta isolat i cadascú té el propi. La gran dificultat pervé solament per aquell interès pel qual un ciutadà es posa d'acord amb els altres. Aquesta col·laboració pot portar la unió, fent factibles de realització els projectes perjudicials a la comunitat. D'ací es poden derivar els més formidables enemics públics. Que ningú no es meravelli si l'ordre social exigeix amb tant de rigor la prohibició que els simples ciutadans s'agrupin en corporacions (1).

Aquest era l'ideari dels homes de la Revolució. L'home és un autòmat a al servei de l'Estat. Els revolucionaris sempre han tingut un fals concepte de l'home.

És natural que els elements profundament conservadors s'espantin davant de certs problemes vius que hi ha plantejats en quasi tots els pobles d'Europa; però un home no pot concebre que no vulguin resoldre'ls aquells que es vanten de defensar un ideari avençat.

Aquestes anomalies únicament s'observen en els pobles llatins. Existeix un abisme entre un socialista anglès i un socialista francès. Encara seria més grossa la diferència en l'ordre ideològic si fésim un paral·lel entre un anglès i un espanyol. Els socialistes espanyols poden perfectament figurar en la llista de subscriptors de *La Epoca*, de Madrid.

El cap dels laboristes discrepa en absolut en l'apreciació de determinats problemes del criteri del senyor Briand. Mac Donald és un home modern que reconeix les realitats d'alguns pobles.

No puc comprendre el criteri dels polítics francesos. Sembla increïble que encara creguin que l'Estat i la Pàtria són una mateixa cosa.

Els homes de la Societat de les Nacions, proclamen constantment que no volen veure brillar novament les armes de combat en els camps

de batalla. Si és cert que no volen la guerra, ¿què fan perquè hi hagi pau? No crec que sigui el millor sistema d'evitar la guerra, alçar altes muralles entorn dels pobles. Si aquests no es coneixen, ¿com volen que s'estimin? ¿No és ridícul que encara existeixi una gran tirantor de relacions entre França i Alemanya? Em direu que encara són obertes les ferides que va fer sagnar la guerra. Vull creure que les ferides encara sagnin, però, digueu-me: ¿és el poble alemany o bé el poble francès responsable de la guerra? ¿Quan aquesta va esclatar varen preguntar als ciutadans si la volien? Els homes ambiciosos són els únics responsables d'aquella terrible conflagració. ¿És que ignoreu que el poble va sofrir molt? ¿No sabeu que va patir fam i que varen caure milers d'homes sota la dulla de la mort? Els historiadors no ens parlaran mai de l'heroisme de molta gent que ha sucumbit i que avui es troba sota una llosa freda, damunt la qual no figuren llurs noms, perquè ningú no sap com es diuen. Ha estat esculpit amb lletres d'or el nom d'alguns homes privilegiats, però ningú no es recorda de l'heroi anònim que va morir amb les armes a la mà.

És natural que les collectivitats que tenen un ideal comú s'agrupin sota una bandera, però no veig la necessitat d'alçar muralles. Com més medito l'Evangeli, més unit em considero amb tots els homes de la terra. Si la humanitat no és altra que una gran família que té un Pare comú que és al cel, ¿com és possible que no ens considerem tots germans? ¿Hem de considerar enemic l'home que ha nascut un poc més enllà de la nostra frontera?

Els socialistes que precomitzen la lluita de classes, no poden proclamar l'amor universal. Si s'han de declarar la guerra els rics i els pobres, els patrons i els obrers, és impossible que la pau i l'amor planin damunt els pobles. Els catòlics volem la unió entre tots els homes. No desconeixem que els obrers i els patrons defensen interessos oposats, però proclamem la necessitat que s'estimin i es respectin mútuament.

Un catòlic no pot tenir un concepte petit i migrat de la pàtria. Bella cosa és estimar la terra que ha plasmat el nostre esperit, però més bell és encara no odiar ningú i estimar tots els homes.

Hi ha catòlics que estan en contradicció amb l'Evangeli i amb les doctrines de l'Església. Estimen únicament el campanar del seu poble i voldrien que tots els campanars fossin exactament iguals al d'ells.

Deixeu que cada campanar s'enfili dins de la llum i prengui l'estructura que estimi en harmonia amb l'esperit d'aquells que han de fer voleiar les campanes. No poden ésser iguals tots els campanars. No tinguem una visió petita de la vida.

No vulguem crear l'home amb motllo. Que cada home pugui manifestar-se tal com Déu l'ha fet.

J. CIVERA I SORMANI

(1) Rapport de Chapelie, sur les lois de 1791.

Comentaris

El Casino de Sant Sebastià

Va inaugurar-se l'any passat. Era necessari que la nostra ciutat, que tant ha viscut d'esquena a la mar durant els darrers anys, tingués un balneari distingit, elegant. I per això l'aparició del Casino de Sant Sebastià va ésser esguardada amb simpatia per tota l'opinió barcelonina. I no es queixaran pas els fundadors de l'èxit de la seva empresa, puix en ple període canicular les terrasses magnífiques des d'on s'albira la mar blava es troben curulles de públic selecte.

Però cal evitar desviacions perilloses. De vegades el reclam porta a extrems poc meditats, i llavors els qui un dia veieren amb simpatia el bastiment del Casino han de començar a esguardar-lo amb recel i han de finir per mirar-lo amb antipatia.

Ja l'any passat les festes del Casino adquiriren un cert renom no massa agradós per a tots aquells qui entenen que la moral pública o privada no pot deixar-se mai de banda. I aquest any, tot ha estat inaugurar la temporada en el Casino i no solament reincidir en el pecat, sinó eixamplar encara un xic més la mànega en matèria de moral.

I heus ací que com a reclam, en els sopars primers, fou anunciada la desfilada de maniquís vivents exhibint vestits de bany.

Fins fa uns quants anys, en plena civilització cristiana, el vestit de bany havia servit per a cobrir el cos púdica. Ara, pel que es diu i pel que es veu en els mostradors de les tendes, el vestit de bany és ja un vestit corrent, normal, que ha d'ésser elegant, refinat i no cal dir que fortament escandalós.

Això ja és molt. Però si aquest vestit de bany es fa servir damunt un cos vivent de la maniquí com a reclam, llavors ja la cosa ultrapassa tots els límits de la pudícia i de la vergonya.

I es diu encara que la desfilada de maniquís així abillats (?) tingué lloc entre el públic, cosa vedada per la llei d'espectacles.

On hem arribat? I qui sap si entre els concurrents nombrosos de la festa hi havia famílies cristianes!

La càtedra Ramon Llull

Acaba d'ésser fundada a la Universitat de Barcelona. El nostre gran clàssic, aquell home d'esguard científic universal, amb un universalisme no emprat avui en aquest temps de la Societat de les Nacions, és recordat, finalment. La justícia comença a deixar-se sentir per ell.

Es clar que sis mil pessetes per a conferències i edicions, tot plegat, són una migradesa. Però el cas és començar. I els defectes que pugui tenir la càtedra, com per exemple el de no reconèixer en Ramon Llull la doble personalitat que deriva del fons de les seves obres i de l'ús del neo-clàssic en què foren escrites, pot corregir-se amb el temps.

Una càtedra és no res si no troba ambient. Però aquest pot venir. I qui ens diu que, amb ocasió de la creació de la Càtedra, no ha de venir l'edició de les seves obres completes, aquí on tan s'edita d'uns quants anys a aquesta banda?

Els llibres de Ramon Llull, ja coneguts aquí a bastament en els cercles intel·lectuals, haurien de transcendir al poble. I una edició dels mateixos en faria el miracle.

I llavors l'aparició de les obres tal i com foren escrites, és clar, vindria a empènar el buit que la càtedra necessàriament, tal i com ve reglada, haurà de deixar.

Una nota social a l'Exposició

El pavelló de Bèlgica a la nostra Exposició Internacional és interessant, molt interessant. Però qui entri en ell, trobarà a primer cop d'ull unes immenses barricades de cotó del Congo; un seguit d'automòbils, presidits per l'aristocràtic Minerva, i un bell stock d'atuell i material ferroviari.

Però en un reconet del pavelló, destinat a una modesta instal·lació del Ministeri del Treball i de la Previsió belgues hom pot estudiar una bellesa de gràfics referents a la tasca social de l'Estat belga que veritablement encisen els homes preparats per aquests estudis.

No podem parlar avui d'ell; però ho farem un altre dia, puix els ensenyaments de l'estadística social belga poden servir-nos de molt en un país com el nostre que procurem anar seguint, encara que de lluny, per aquells mateixos camins.

L'Institut Nacional de Previsió

I és clar que tractant de les notes socials a l'Exposició, fins avui del domini públic, no podem deixar de dir uns mots de la notable instal·lació de l'Institut Nacional de Previsió.

Es troba en el Palau de l'Estat, entrant, en un clos molt a propòsit del gran hall de la dreta. Allí són contingudes les publicacions del benemèrit Institut; gràfics molt vistosos d'inversions socials, de la quota del retir, dels seus beneficis, etc. A més a més, maquetes de diverses institucions de cases a bon preu, amb fons del retir obrer, de la Casa de la Caixa col·laboradora de València; i en un pla modest, la casa pairal del benemèrit Conseller-Delegat de l'Institut, a Sant Joan Despí, en la qual aquests dies precisament es posà una placa recordant que allí, en una galeria ben assolellada més propícia al repòs que al treball dur que la labor suposava, es va concebre l'obra i fins i tot es va redactar el primer text de la seva constitució.

El nombre de més de set mil visitants que des del dia primer de juny fins ara ha visitat aquella instal·lació indica prou la curiositat que ella desperta en tot esperit un xic cultivat. Sens dubte que la processó de visitants anirà seguint en nombre crescut. I quants d'aquells no sabran que allí es troben gràficament descrits els pedestals de l'Espanya social futura on la justícia vingui a compensar desigualtats i imprevisions per tots sentides!

També altre dia ens ocuparem, amb l'extensió que mereix, d'aquella instal·lació social que enclou les més grans possibilitats!

Pérez Solís

Qui no recorda el nom d'aquest líder socialista que tant cridà l'atenció pública pocs anys enrera?

Home de família distingida, educat en superior pla, instruït com pocs en tota mena d'humanes disciplines, d'una bona conducta moral, socialment irreprotxable, arrengrerat espontàniament en les files d'un cos oficial que fa de l'honor un culte i de l'obediència una virtut fonamental, la vida esbojarrada del seu estament social i les doctrines ben presentades del seu estament inferior contrari, junt amb els generosos impulsos del seu cor nobilíssim, l'empenyeren cap als extrems d'una lògica defectuosament plantejada i caigué, ple de juvenívol entusiasme, en braços del socialisme il·lustrat.

Prompte escalà els primers llocs i es convertí en el seu líder. Llengua i ploma s'obriren pas arreu. Les senzilles masses obreres l'estimaren ardidament i el seguiren a cegues. Els governs i els polítics el temeren i l'afalagaren.

La resta de la seva vida política fou la de tots els homes consemblants. Quan es retrobà ell mateix, En Pérez Solís va adonar-se que era un incrèdul en religió, un extremista en sociologia i un revolucionari en política. Un home perdut!

Les sacsejades que va rebre dels seus, envejosos

dels seus mèrits, i les persecucions que sofí dels altres que el temien, el feren reflexionar i exhauriren les seves forces.

La història dels últims temps d'En Pérez Solís encara té molla la tinta en què fou escrita.

Exiliat, calumniat, desemparat, prompte va conèixer per pròpia i cruel experiència la inanitat de totes les coses humanes, i la veritat irrefragable dels seus dols i de llurs misèries.

Aquesta fou l'hora de Déu.

Pérez Solís va albirar-la i començà a decantar la seva brúixola cap el vell campanar de la seva parròquia nadiua. Cap allí albirà la pau...

El procés de la conversió del gran socialista espanyol és el procés de totes les grans conversions, començant per la més gran de totes: la de Sant Agustí.

A semblança del seu mestre, Pérez Solís, amb un bagatge per lliurar-se del maligne, sòlidament instruït en les ciències de l'esperit, bregat el seu cor en les lluites de la vida, va obrir-lo per fi, de bat a bat, a la gràcia de Déu.

Ja torna a ésser nostre!

Ara no és fàcil que ens el tornin a pendre.

Déu sigui lloat!

Z.

Una relliscada

Hi ha feines ingrates. Encara que un hom voldria sempre que la seva ploma només fos un doll d'elogis i aplaudiments, malauradament sol succeir tot el contrari. La voluntat és una cosa i l'imperatiu de consciència una altra. La teoria del cofoisme i la vanitat ens indueixen a restar silenciosos davant certes anomalies. Un mal entès agraïment també es decanta vers la inhibició davant certs esculls derivats del problema religiós sempre palpitant. Però el nostre deure ens assenyala un camí que no està pas sembrat precisament de flors i violes, ni tampoc és el més indicat per a crear-nos una atmosfera de benvolença dintre la crítica literària. No és pas difícil constatar l'antipatia amb què es judica, en alguns sectors, la nostra actuació francament contrària a perilloses convivències. Si l'equanimitat presidís certs judicis, els nostres contraopinants ens concedirien que la nostra actitud no pot ésser més lògica.

Ara mateix tenim damunt la taula *La Publicitat* del dia 30 de maig. La nostra comoditat i fins la conveniència particular ens aconsellen passar per alt uns comentaris que fereixen la nostra condició de catòlics. Si ho féssim així, quin concepte en formarien de nosaltres no solament els germans de creença, sinó fins i tot els nostres contraris? L'article al qual ens referim duia per títol *Corpus* i començava així:

"Es un dels dies més brillants de l'any i més barcelonins. Corpus sembla que només vulgui dir: processó. I la processó tothom sap el que és: *un seguici que comença amb la bandera de la ciutat i els gegants i acaba amb la carrossa.*"

Les paraules subratllades no poden ésser més simptomàtiques. Dificilment podríem trobar una definició irreverent feta amb tanta habilitat. L'autor per a es-

criure aquest article prescindeix en absolut de l'excels Misteri Eucarístic i el *Corpus Christi* queda reduït tan sols a la primera paraula que si en el cor del poble catòlic vol dir molt, en el d'ell només és emprada com una expressió que serveix per anomenar una festa de la qual solament vol copsar-ne ínfims bocins de la part externa i oferir-la als seus lectors com una impressió espectacular, guarnida amb lleugers coneixements d'orfebreria catalana i notes de folklore.

L'escriptor catòlic Josep M.ª Capdevila ens parlava l'altre dia de la traça de "*Renan de buidar els conceptes i oferir-los buits als seus admiradors. Amb les seves molles literàries no feia sinó distreure de les buidors que els oferia.*"

Nosaltres no sabem si el comentarista del diari neutral és un deixeble de Renan, però els seus escrits ens ho fan sospitar i altres coincidències, casuals si volem, enforteixen les nostres sospites.

La impressió que ha tret el redactor de *La Publicitat* de la festa de *Corpus Christi*, l'ha oferta als lectors catòlics, òrfena de la seva essència, amb un somriure d'escepticisme *snob*. Però aquesta habilitat no els ha fet pas somriure, puix aquesta diada en la qual l'Església commemora la instauració del Sagrament Eucarístic, sota la volta del Cenacle, és per ells alguna cosa més que uns claustres il·luminats amb llum finíssima, i que un plany sobre les catedrals gòtiques inacabades.

JOAN BAGUENY

P. S. — En el meu article del penúltim número per un error de caixa en feren dir *el meu talent* quan en realitat jo vaig escriure *el seu talent*. Suposem que aquest lapsus haurà motivat alguna fiblada dels aficionats a les indiscrecions.

De *El Debate*: "Los obreros del campo".

Ya comienza la siega. Pronto se extenderá del sur al norte la "fiebre" del trabajo campesino, y la curva hoz o las rectas cuchillas de las segadoras abatirán las cañas doradas de los cereales. Llegan los días en que todos los brazos labradores se emplearán en las faenas de la recolección. Para los que no tienen otro medio de vida que la fuerza de aquéllos, se acercan las semanas de "vacas gordas" compensadoras de las largas temporadas, no ya de "vacas flacas", sino "héticas". Los jornales de siega y trilla son altos: los más altos que la agricultura paga. El problema de los salarios campesinos renueva y aumenta en estos días de perenne actualidad, de cuestión viva que afecta a millares de hombres y que espera remedios o, al menos, paliativos.

Pero hemos de decir que semejante problema requiere antes de "resolverlo" "conocerlo". Semejante afirmación parecerá digna de "Perogrullo", mas no en vano la hacemos. Al tratar de jornales campesinos sobran lirismos, soflamas y quejas; sobran palabras y faltan cifras. Números claros, concretos y seguros, son los datos necesarios para resolver el problema.

De las pocas cifras que referentes a los obreros del campo poseemos, es una la de su número total, publicada por nosotros en este mismo sitio el 16 de mayo de 1928. Ella sola nos revela la importancia de la cuestión, por el número de hombres a que afecta. Los obreros del campo en España, son 3.140.000, y los de la industria sólo 1.860.000.

La cifra global citada, no puede satisfacernos por completo. Presenta, antes que otra, la deficiencia de "imprecisión", porque el criterio para definir qué es "obrero", en el campo no debe ser uniforme, por las condiciones tan variadas de los pueblos españoles, desde los andaluces, de proletariado semejante al de las ciudades, a las aldeas gallegas, donde será difícil encontrar "obreritos", si los buscamos ajustados al patrón andaluz.

Necesitamos un censo obrero agrícola por provincias, con indicación de las normas concretas que han servido en cada una, para clasificar como "obrero" a un campesino; normas que, a veces, tendrán que variar por regiones agrícolas, aun dentro de la misma provincia.

De los trabajos del censo se deben encargar—algo indica el decreto de organización corporativa agrícola—las Comisiones Mixtas Provinciales del Trabajo Rural, cuya constitución se discute precisamente ahora en la Comisión Interna de Corporaciones Agrarias.

El censo, sin embargo, es sólo una tarea previa. Lo interesante es conocer las "condiciones" en que viven los obreros del campo, porque un estudio objetivo, concienzudo, documentado, donde abunden más las cifras que las palabras, es el único medio revelador del problema y el solo camino para intentar resolverlo. Las Comisiones Mixtas oficiales citadas, tendrán, a nuestro juicio, que asumir esta labor. Pero ni su constitución, ni menos aun, su capacitación para una tarea semejante, nos parecen tan próximas. Además, estimamos como un deber de los organismos católico-sociales, acudir prontamente a este problema. La Federación Católico-Agraria de Córdoba, da a todos un ejemplo de acción y de método.

La Federación cordobesa ha emprendido la obra de "conocer y dar a conocer" la verdadera situación del obrero campesino cordobés, con datos y números concretos. Hasta el presente, reúne en su investigación datos numéricos de 32 pueblos, que abarcan unos 5.000 obreros.

Los jornales en el campo resultan como "mínimo medio" de 3'25 pesetas y como "máximo medio" de 5'40

pesetas. Estas cifras, ya muy concretas, no indican por sí solas la pobre realidad del obrero campesino cordobés. El jornal del campo es muy variable. Sube en la sementera, baja en las labores corrientes y asciende al "máximo de sus máximos" con la recolección.

Pero la calamidad mayor que abruma a los braceros es el "paro forzoso". ¿Cuántos días carecen de jornal los obreros del campo cordobés? En algunos pueblos ¡200 días! al año. Por término medio, "101" días anuales.

Con 264 jornales ha de vivir la familia obrera los 365 días del año.

¿A cuánto ascienden los ingresos anuales del bracero en Córdoba? Porque esta cifra nos dará la verdadera medida de la miseria campesina. Calculando siempre con las cifras medias y suponiendo que la mitad de los días que trabaje, lo haga con el jornal máximo y la otra mitad con el mínimo, cálculo no muy lejos de la realidad, veremos que el obrero agrícola cordobés, gana al año 1.140 pesetas, que representan al día 3'12 pesetas.

Dejemos ya a un lado la "leyenda" de la "vida barata" en los pueblos. Ciertamente que se gasta menos que en la ciudad por concepto de habitación, vestido, transportes y algún otro. Pero, ¿es qué ese ahorro no supone privación, dureza de vida, falta de comodidades? Lo que no es cierto es la baratura en la alimentación; por ejemplo, pues la venta al "menudeo" pueblerino encarece los artículos, y si de hecho el campesino gasta menos en comer, es porque come menos y come peor que el proletario de la ciudad.

Advertidas previamente estas verdades, formulamos ahora la siguiente pregunta: "Con 3'12 pesetas de ingreso diario, ¿puede hoy vivir una familia?"

Estamos seguros de que muchos patronos agrícolas nos "preguntarían": "¿Puede hoy la agricultura pagar jornales más altos?" En su día trataremos de la respuesta a esta interrogación, desde luego bien fundada y muy digna de maduro examen. Por hoy, pretendemos sólo mostrar que la situación de los obreros del campo requiere inmediata atención. ¿A qué necesidades no ya de mejora y perfeccionamiento, sino de simple conservación, podrá subvenir hoy, una familia con 3'12 pesetas?

Acte important

Inauguració del Palau de les Missions

El pròxim dia 29, festivitat de Sant Pere apòstol, diada ben assenyalada per cert, tindrà lloc la solemni inaugural del *Palau de les Missions*, ple d'insuperables bel·leses i fogar d'immenses energies de la nostra santa fe.

La premsa diària dóna notícies interessants d'aquest gratíssim esdeveniment, del qual fàcilment podem ésser espectadors i actors alhora.

Siguem-ho!

Que no falti ningú al Palau Missional de l'Exposició la diada cabdal de Sant Pere Apòstol, del qui podríem tal volta anomenar Primer Missioner, si abans no li hagués obert el camí Nostre Senyor Jesucrist, Missioner Primer.

TEMES DE LA SEMANA

Convertida la vila i cort de Madrid un quants dies en el centre de la política internacional, amb motiu de la reunió dels alts representants de les nacions acoblades en la Societat de les Nacions, ja s'havia oblidat del seu paper principal de centre i motor de la política espanyola, que és un xic més divertida que l'altra.

Val a dir que la reunió a Madrid de la Societat de les Nacions no deixarà pas mal record.

Encara que no s'ha pogut solucionar l'enrevessada i delicadíssima qüestió de les minories, s'han suavitzat els seus caires més tallants.

S'ha posat bé de manifest a tots els poders interessats en aquest afer, que no és pas privatiu de cada nació que el té obert, que no pot pas resoldre'l cadascú com si res no tingués a veure amb les altres nacions, que és un afer en certa manera internacional, i que, tard o d'hora, tindrà de resoldre's amb justícia o no hi haurà pau al món.

Els altres negocis que porta ara entre mans la Societat de les Nacions han estat tractats benèvolament a Madrid, i àdhuc també els grans negocis que els caps d'ala de la diplomàcia europea a ningú més que ells confien. I així ha pogut declarar Mr. Briand que l'esperit de pau ho va emplenant tot i que tots els pobles avorreixen cada dia més la guerra, com així és veritat.

Els representants estrangers se'n van contents no tant per això de la tasca feta com del bon acolliment rebut aquí.

Altrament, l'única nota política interior ens ve de l'exterior. L'ha donada a un diari francès el president de l'Assemblea Nacional, senyor Yanguas, a propòsit del que serà la nova i abans de nàixer quasi famosa Constitució, encara que ningú no en faci cas. És una paradoxa essencialment política.

Tindrà per base el sufragi universal, d'homes i dones, sens dubte perquè sigui més divertit.

L'Assemblea estarà composta de 400 membres. La primera vegada els nomenarà tots el Govern; la segona vegada sols en nomenarà la tercera part. Les altres dues terceres parts les elegiran, equitativament, el poble i les entitats econòmiques.

L'Assemblea Nacional legislarà, però no obstaculitzarà el poder executiu, o sigui, el Govern.

El lloc del Senat l'ocuparà en certa manera un Consell de la Corona presidit pel Rei i compost d'una quarantena de les més altes personalitats nacionals.

Aquest Consell elegirà els ministres, els quals seran responsables davant del poder elector, però no de l'Assemblea.

Podrà interpellar-se el Govern en el si de l'Assemblea, però no podran mai repetir-se les "maniobres polítiques" que tanta amenitat donaren als parlaments vuitcentistes.

Després de llegir-se dit projecte en la pròxima temporada de l'Assemblea Nacional, el Govern donarà mig any de temps als representants perquè l'estudiïn, el consultin i proposin les modificacions pertinents.

En tornar-se a reunir l'Assemblea Nacional examinarà aquestes modificacions, de les quals sols s'aplicaran les que s'estimin necessàries però relatives a procediments o qüestions accessòries. Els principis en què s'aferma la Constitució, són intangibles.

Acabada aquesta tasca, es cridarà, si a Déu plau, el plebiscit popular per aprovar la Constitució (que ja es dona gentilmente per aprovada) i després vindran les eleccions generals, que és cosa llarga. I una volta en funció de govern els susdits organismes, el Consell Reial nomenarà el Gabinet definitiu, del qual podran formar part els polítics en actiu i els passius afins.

Hem de suposar que el periodista francès no ha estat fidel intèrpret del pensament del senyor Yanguas. El temps dirà.

Un altre periodista estranger ha donat a llum unes declaracions del President que, junt amb una Nota de les consabudes, han airejat un xic l'ensopida atmosfera política.

* * *

Veiem amb gust que el judici que de primer antuvi formàrem respecte de les conseqüències del tomb polític donat a la Gran Bretanya, és un judici ben ponderat. Així opinen els homes que amb més atenció i imparcialitat segueixen la marxa política de la nació anglesa.

L'única víctima de l'esdeveniment serà França, la qual ja no podrà comptar, com fins ara, amb la devota i quasi incondicional adhesió dels caps del partit conservador anglès. Quina diferència de tracte amb Ramsay Mac Donald! Per de prompte aquest canvi polític ha facilitat la gestió de Stresseman prop de Briand respecte de l'evacuació de Renània, que sembla no es farà esperar gaire.

França registra una altra contrarietat ben sensible aquests dies. La seva zona marroquina s'ha sotmogut novament. Els indígenes han destruït un nucli considerable de tropes franceses. El cop ha estat dur, però no irreparable.

L'anunciada entrevista de Mac Donald i Hoover per tal d'apressar el desarmament, tan sospirat, es dona de revessos amb la següent nova que posem aquí com a *mot de la fin*: "Washington: S'està redactant un projecte de llei per a completar l'organització militar del país, en homes i en indústries, pel cas de guerra." Visca la pau!

J.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Noticiari

Espanya

El dia 19 s'inauguraren les sessions de l'Assemblea de Caixes collaboradores de l'Institut Nacional de Previsió.

Duraran quatre dies i tindran lloc al pavelló que la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha instal·lat a l'Exposició Internacional.

A l'esmentat local es celebrarà, durant els dies del 25 al 29 d'aquest mes, l'Assemblea de la Federació de Caixes d'Estalvi.

—El VI Congrés de la Federació Internacional de la Unió Intel·lectual es reunirà a Barcelona del 20 al 25 d'octubre vinent.

—Aquests dies tindrà lloc a Barcelona el Congrés de la Unió Internacional de les Associacions de la Premsa, amb motiu de l'Exposició Universal. Si volgués fer feina no li'n faltaria pas a la U. I. A. P. En les seves mans està en bona part l'esdevenidor de la civilització.

—La Diputació de Biscaia ha inaugurat l'Escola de barriada número 100 de les cent que s'havia proposat construir per a completar l'educació del poble que tan admirablement regeix.

Bé mereix un coral aplaudiment aquella històrica Diputació.

—Entre els moltíssims Sindicats Catòlics Agraris que gaudeixen de domicili social propi, es compta, de fa pocs dies, el de la vila de Pacheco (Múrcia).

—La premsa d'informació no acaba de donar noves respecte a la celebració d'homenatges a la vellesa, institució que va néixer al redós de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, de Barcelona.

A Jerez de la Frontera ha tingut lloc un d'aquests actes en el qual s'han repartit a 15 obrers altres tant cartilles de 400 pessetes cada una.

L'acte despertà un fort entusiasme entre l'estament obrer.

—La qüestió de si els Sindicats obrers del camp han d'ésser purs o mixtos (és a dir: compostos d'obriers sols o de patrons i obrers units) la va resoldre pràcticament la Federació Catòlica Agrària de Còrdova constituint Sindicats obrers allí on les condicions ho permeten. Per ara ja en té constituïts 22 que contenen 7.580 socis. El moviment es demostra caminant.

—La Caixa d'Estalvis de Biscaia obre un Concurs de premis metàl·lics a favor dels beneficiaris de cases barates que més higiènicament les conservin.

—El Govern ha ordenat que es compleixi tot quant està establert respecte de les taxes màxima i mínima del blat. Amenança amb el màxim rigor legal a tots quants ho infringeixin.

—S'ha concedit un procediment especial per al despatx d'un expedient relatiu a la construcció de 20.000 cases barates, a Madrid, a En Joan Pfaff Clarasó. Els preus de les habitacions no passaran de 50 pessetes mensuals, ni baixaran de 30.

Expedients rail

Estranger

El Ministeri anglès de Transports ha publicat el Reglament destinat a la reducció possible dels sorolls

que fan tan ingrata la vida en les grans vies de les ciutats modernes.

Les prescripcions són força severes, especialment pels que atonen els carrers amb motors deficients o carrosseries trontollants.

—El ministre de l'Interior, d'Itàlia, ha tornat a prohibir els concursos de bellesa, ordenant als prefectes que els evitin de totes passades.

—El Congrés socialista de Nancy ha advocat per la completa laïcització de l'ensenyament de l'Estat, és a dir, per un estat perfectament ateu.

—El Consell de la Societat de les Nacions s'ha ocupat últimament dels procediments millors per a protegir la infància desvalguda víctima de tot l'usatge d'abusos arreu del món. En aquest ram sí que hi ha feina a fer, començant per casa...

L'Osservatore Romano blasma dels concursos de bellesa, els quals estima molt nocius i paganitzants. L'Episcopat s'hi oposa condemnant-los severament.

—El flagell comunista s'estén a l'Índia. A Bombai els satèl·lits dels soviets disposen de les masses obreres, encara que no pot pas afirmar-se que tots els obrers siguin comunistes. Però, afortunadament, les autoritats no flauegen i s'han posat a l'altura del perill, perseguint severament i forta als agents russos i els que els fan el joc.

La «Província 60»

El títol d'aquestes ratlles tal volta sorprendrà el lector encuriós que sap prou bé que les "províncies" d'Espanya són només 49.

Ara resulta que n'hi ha una de nova, la del número 60, formada per tot el poble espanyol, segons ha decretat l'últim Congrés del rotarisme universal.

En aquest Congrés els rotaris han parcellat el planeta, enumerant cada part, a manera dels carrers de les ciutats ianquis, per a distingir-les millor.

A Espanya li ha tocat el número 60, de manera que els rotaris espanyols ja són coneguts, entre la gran família rotària, pels *sexagenaris*.

No cau prou bé aquest títol de vellúria, i molt menys essent-ne tan jovenets de professió els rotaris espanyols.

En aquest Congrés hom esperava que els rotaris farien algunes declaracions de principis, o de postres si més no; però, res, els rotaris es mantenen muts. No volen que es sàpiga si són moros o cristians, maçons o protestants, budistes o mormons. Un xic de tot.

Els bons catòlics, però, ja saben a què atènyer-se respecte les doctrines i els propòsits dels rotaris.

Demés del que sobre el rotarisme han dit altes autoritats de l'Església, rotaris espanyols caracteritzats han afirmat que el rotarisme és eminentment *democràtic i liberal*; paraules que en boca d'ells volen dir "origen humà del poder", "laïcització de la política amb totes les seves naturals conseqüències", "apostasia de l'Estat", "guerra a l'Església", "llibertat de cultes", "matrimoni civil", "ateisme en l'ensenyament", "llibertinatge de costums", etc., etc.

La "província 60" sembla que es va adonant de la veritable finalitat del rotarisme, però cal treballar de ferm perquè se n'adoni del tot i prompte.

A. Z.

Publicacions de l'Oficina Romànica

BREVIARI CRITIC

de MANUEL DE MONTOLIU

II VOLUM

Selecció de articles crítics publicats a *La Veu de Catalunya*

BAZAR BALMES - M. BOFARULL

Objectes d'escriptori - Impremta i litografia - Treballs comercials i de luxe

BALMES, 52

Telèfon 17.589

BARCELONA

Bloc d'anunciants

Els bons amics nostres que amb l'anunci contribueixen a la difusió de la nostra revista, han de merèixer les simpaties dels nostres subscriptors i lectors en general que coincideixen amb el nostre ideari. Ens plau publicar a continuació el nom dels nostres anunciants, per tal que els nostres amics els recordin quan hagin d'adquirir algun dels articles que ofereixen al públic.

Heus els ací:

ACADEMIA COTS:

Av. Portal de l'Angel, 38.

ACCESSORIS D'AUTOMOBILS:

Service Station. Aragó, 272.

BICICLETES:

R. Serra. Rbla. Catalunya, 106.

CAMISERIA:

Salvador Rubert. Aribau, 30 i
Avinguda Portal de l'Angel, 13.

CIMENT ARTIFICIAL:

Josep Fradera. Ronda Universi-
dad, 31.

CORRETGES:

Manuel Blasi. Passeig de Sant
Joan, 13.

DROGUERIA I PERFUMERIA:

Pallejà i Bonmatí, S. L. Claris, 57.

ELECTRICITAT:

Antoni Alió. Laietana, 67.

GRAMOFONS:

Cèsar Vicente. P. de Gràcia, 4.
Guillem Puig. Pelai, 14.

MODES:

M. Estera de Galera. Rbla. de
Catalunya, 7.

MODISTA:

R. Puigdomènech. Diagonal, 452.

NOVETATS PER A SENYORA:

"El Centro". Rda. de Sant Pere, 5.

OLIS PER A AUTO:

"Autol". Laietana, 7.

PASTES PER A SOPA:

Antiga "Casa Figueras". Rambla
de Sant Josep, 11.

NEUMATICS:

"Bergougnan". Rambla de Cata-
lunya, 76.

SABATERIA:

Calçats Minerva, S. A. Laietana,
núm. 30.
Casa Creus. Aribau, 24.

SASTRERIES:

Rambla Catalunya, 12, 1.
(Especialitat en vestits per a nens.)
Ramon Beleta. Av. del Portal de
l'Angel, 35.

MATERIAL PER A COBERTES:

Uralita, S. A.

XARXES I FILS PER A LA

PESCA:

Fills de Gabriel Julià, Bruch, 7.

GARATGE I TALLERS "BALMES"

JULI KLUG

BALMES, 76 (entre Aragó i València). - TELEFON 75941

AJUSTATGE I REPARACIÓ — PREUS LIMITATS I MÀXIM

RENDIMENT EN LES REPARACIONS — STOCK ELÈCTRIC

PER A INSTAL·LACIONS, MAGNETOS, BOBINATS, ETC.

Acadèmia Cots

Direcció general: Av. Portal de l'Angel, 38—BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Telèfon 18953 A.-Apartat 782

SUCURSALS: MADRID, Av Conde Peñalver, 7; LLEYDA, Estereria, 10; MANRESA, Angel Guimerà, 32
REUS, Arrabal Robuster, 23; MATARÓ, Riera, 59; BADALONA, Carme, 52 bis.

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

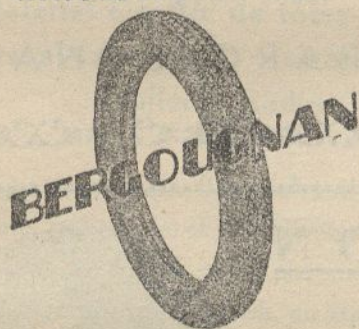
Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

Unicorde

Nou tipus. Qualitat i presentació

La Nova Gramola Ortofònica

és el millor obsequi per Sant Josep

Demaneu una audició a la casa

Fill de Guillermo Pulg S. en C.

Pelai, 14. Ronda Sant Pau, 68 - 70

BARCELONA

EL MILLOR MATERIAL PER A COBERTES

BARCELONA

JA SOU SUBSCRIPTORS

DE

CATALUNYA SOCIAL?

Companyia Trasatlàntica

VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RAPID } Espanya-Nova York
 DIRECTE } 9 expedicions a l'any
 RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
 16 expedicions a l'any
 EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
 12 expedicions a l'any
 LINIA: Mediterrani, Cuba i Nova York
 16 expedicions a l'any
 > Mediterrani, Costa Firme i P. cífic
 11 expedicions a l'any
 > Mediterrani a Fernando Pó
 12 expedicions a l'any
 > a Filipines
 3 expedicions a l'any

Servei tipus Gran Hotel. - T. S. F. - Radio-
 telefonía. - Orquestra. - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia
 en els principals ports d'Espanya. A Barcelona
 oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8.

LES GRANS INDUSTRIES

FABRICA DE XARXES
 I FILS RETORTS
 PER A LA PESCA

FILLS DE GABRIEL JULIÀ

Bruch, n.º 7 - Telèfon 11422
 (Entre Trafalgar i Ronda)

BARCELONA

SERVICE STATION

PRIMERA ESTACIÓ AMERICANA A E-PAÑA

JOSEP MANZANARES

La casa més important en gasolina, petroli, neumàtics, cambres, olis, grasses,
 accessoris, eines, ferreteria i tot quant pertany a l'automòbil.

VENDA A L'ENGRÓS I DETALL

GARATGE I TALLERS:

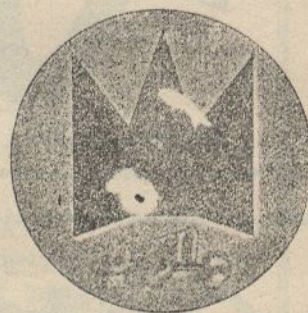
Carrers Sepúlveda, 148-150
 Vil·larroel, 35
 I Florid blanca, 121
 Telèfon 81510

CASA CENTRAL:

Carrer Aragó, 272
 Passeig de Gràcia, 45
 Telèfon 11550
 MAGATZEM:
 Consell de Cent, 421

SUCURSAL:

Esplugues de Ll. bregat:
 Carrer Laureano Mi ó, 59
 Encreuament de les carre-
 tires de Madrid i Cornellà

BARCELONA

SASTRERIA TORRENTS

Ex-professor de l'Acadèmia de Mestres Sastres de Barcelona

Aquesta sastreria és coneguda i apreciada per tothom a qui li agrada el
 bon vestir perquè en la seva confecció i en les seves robes es troba un
 gust inconfusible. Grans existències en gèneres de totes classes.

El 5 % de descompte especial als subscriptors de CATALUNYA SOCIAL.

Rambla de Catalunya, 12, 1.ª / Telèfon 16040 - BARCELONA

Ciment artificial LANDFORT

JOSEP FRADERA. Despatx: Ronda Universitat, 31 - BARCELONA
Telèfon 13067
Direcció telegràfica i telefònica: LANDFORT

R. PUIGDOMENECH

Confeccions per a senyora i nenes
Diagonal, 452 / BARCELONA

ANTONI ALBO

Via Laietana, 67 - Telèfon 16201
BARCELONA

Material elèctric de totes classes
Instal·lacions i Reparacions
Taller - Ràdio

Aquesta casa té l'exclusiva de venda
d'uns petits aparells aplicables al cor-
rent altern de 125 volts, per a substituir
les xinxetes i llums d'oli, en les habita-
cions, capelles i altres llocs on es ne-
cessiti llum constant, amb consum es-
cassament de 2 cèntims en 24 hores

Demaneu demostracions!
Via Laietana, 67

FABRICA DE PASTES ALIMENTICIES

ANTIGA CASA FIGUERAS

FUNDADA EN 1820

Rambla de Sant Josep, 11.-BARCELONA

Bronzes d'Art, Ferreteria i Metalls per a
obres. Instal·lacions per a aigua i gas

BIOSCA I BOTEY, S. L.

Secció especial d'Art Religiós

VENDES: Rambla de Catalunya, 129
Telèfon 73536

TALLERS: Roger de Flor, 189
Telèfon 50204

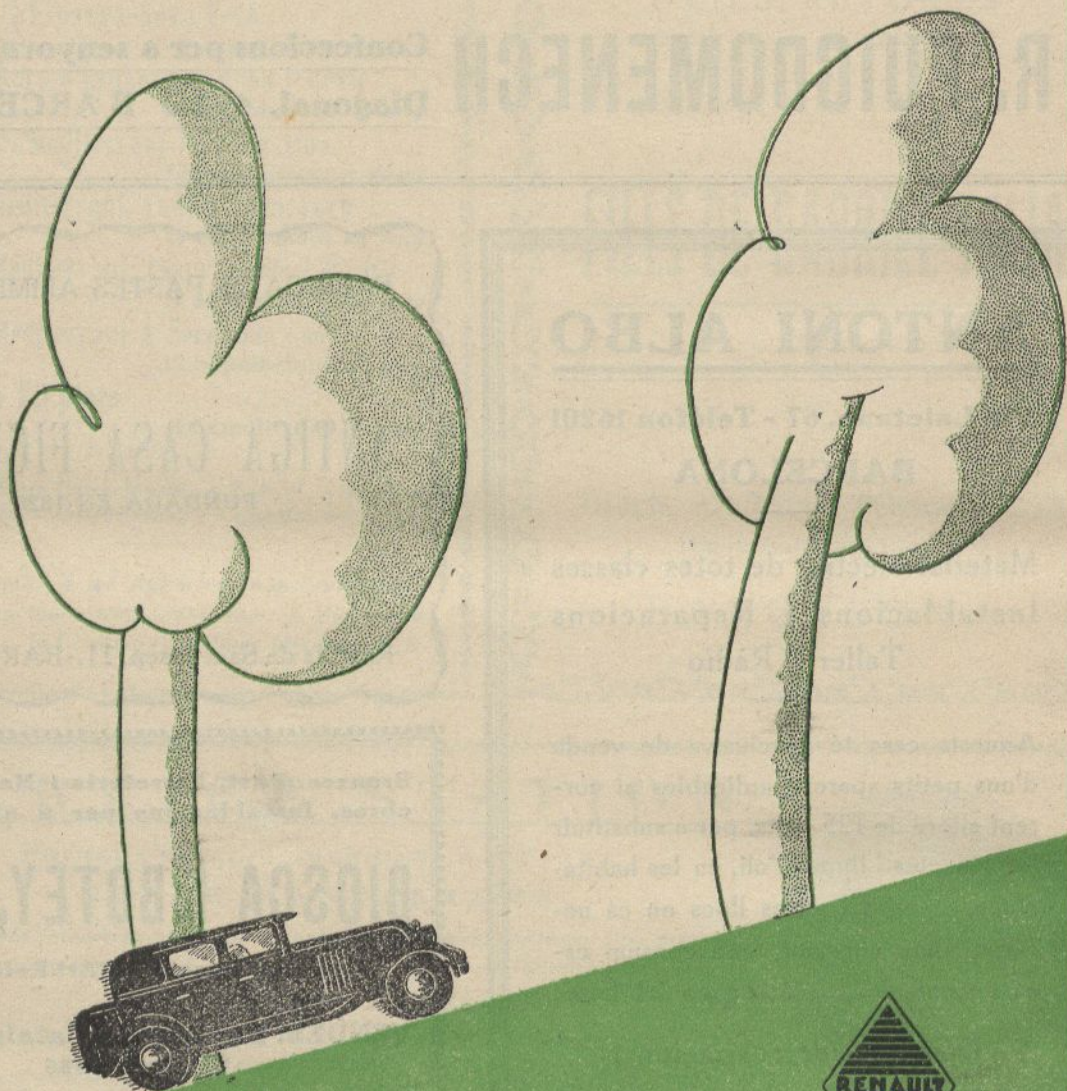
B I C I C L E T E S

marca **WILLIAM**
Qualitat. - Presentació. - Bon preu

marca **B. F. B.** de nostra fabricació
Lo millor de lo millor

AL COMPTAT I A TERMINIS
ACCESSORIS - REPARACIONS

Antiga casa Borrás - R. Serra - Rbla. Catalunya, 106
(cantonada al Passatge de la Concepció)

E. PUJÓ
córcega 293
a. alfonso xm 405

renault

FRANQUEO CONCERTADO